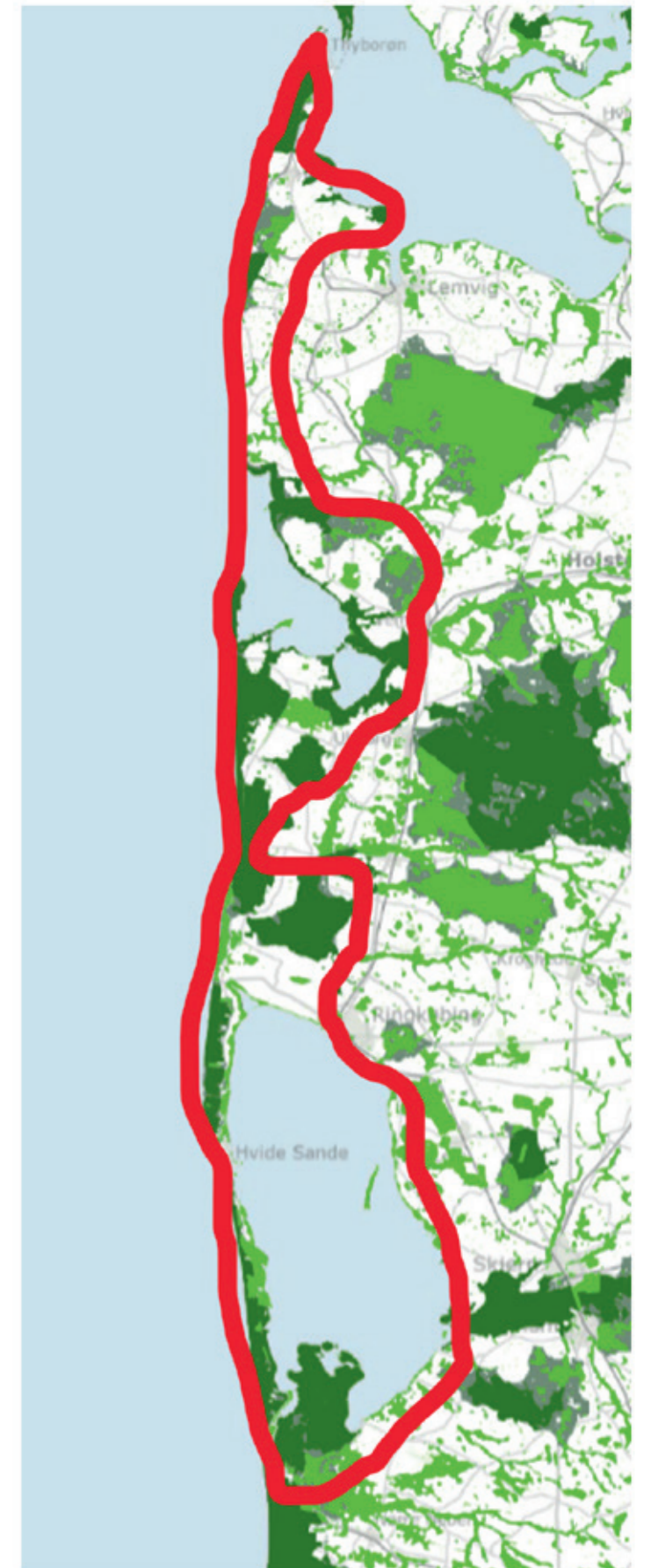


Gendannelse af sø- og fjordkomplekset i Vestjylland – Ca. 300 km²

<p>Beskrivelse</p>	<p>Den jyske vestkyst mellem Blåvand og Harboøre udgør et særligt dynamisk område i dannelsen af det Danmark, vi kender i dag. Den vedvarende transport af sand langs vestkysten i forbindelse med havstrømme, storme og kraftige bølger har over århundreder skabt det vestjyske fjordlandskab med fjorde, søer og laguner.</p> <p>Stort sammenhængende naturområde fra Harboøre Tange i nord, til Ringkøbing Fjord i syd. Indeholdende bl.a. flg. lokaliteter: Gjeller Sø, Vestersø (potentiale til naturgenopretningsprojekt), Hygum Nor, Veserne, Noret, Ferring Sø, klitlandskabet langs kysten, Nissum Fjord og enge, Indfjorden, Pallisbjerg Enge, Naturnationalpark Husby Klitplantage, Pallisbjerg Enge, Husby Sø, Nørresø, Vest Stadil Fjord, fjordenge mellem Vest Stadil Fjord og Stadil Fjord (Stadilø), Svingel Engso, Hindø, Vonå til udløbet i Ringkøbing Fjord og Djævelø.</p> <p>Fjordengene på østsiden af Ringkøbing Fjord fra Ringkøbing til Stauning samt øerne Klægbanken og Høje Sande.</p> <p>Tipperne og Værnengene udgør et specielt naturlandskab, der som en halvø strækker sig ud i den sydlige del af Ringkøbing Fjord. Sandflugt og marskdannelse har gennem århundreder skabt området, hvor beboerne tillige opførte diger og værn og derved gradvist fik bedre muligheder for at bruge engene til afgræsning for deres kreaturer. Den nordlige del af Tipperne har siden 1928 været fuglereservat, mens Værnengene er privat ejet og fredet i 1974. Rundt om halvøen er en del såkaldte Polde/små øer dannet og herimellem er det forholdsvis lavvandet, og det giver derved gode betingelser for vadefugle, ænder, gæs og svaner. På vestsiden ligger Nymindestrømmen med Gammel Gab sydligst, som indtil slusen i Hvide Sande blev bygget, var Ringkøbing Fjords udløb til havet.</p>
<p>Naturværdier</p>	<p>Området er af international betydning for flere vade- og andefugle, gæs og svaner, bl.a. foreskomsten af Lysbuget Knortegås ved Harboøre Tange/Nissum Bredning. Fjandø i Nissum Fjord huser større ynglekolonier af måger og terner, bl.a. Splitterne og Havterne, samt et mindre antal Bramgås. Skestork yngler de fleste år i Felsted Kog. Sortterne yngler ved Husby sø/Vest Stadil fjord, som eneste sted i Vestjylland. Vest Stadil fjordområdet har besøg af mange forskellige fuglearter hen over året.</p> <p>Langs kysten er der mange sommerhuse, men også områder, som er friholdt og specielt Harboøre Tangens vestside mellem Thyborøn og Harboøre, tangerne ved Nissum Fjord både nord og syd for Thorsminde, områder mellem Fjand og Husby (Naturnationalpark Husby Klitplantage), pletvise strækninger mellem Søndervig og Hvide Sande og syd herfor indeholder stadig decideret klithede-natur, som dog ikke indeholder så mange fugle og fuglearter. Dværgterne yngler dog flere steder ved kysten, og der er også steder med pæne bestande af Sortstrubet Bynkefugl.</p>

Gendannelse af sø- og fjordkomplekset i Vestjylland – Ca. 300 km²



(Fortsættes næste side)

Naturværdier (fortsat)	Tipperne/Værnengene er en meget vigtig ynglelokalitet for vadefugle, bl.a. Stor Kobbersneppe, Brushane og Engryle. Tipperhalvøen er ligeledes en vigtig træk- og rastefuglelokalitet med store tal af vadefugle, ænder og gæs. Eksempelvis Brushane, Klyde, Hvidklire, Hjejle, Bramgås, Kortnæbbet Gås, Sangsvane, Spidsand samt fourageringsområde for Skestork. De senere år ses også et stigende antal Traner.
Important Bird Areas udpeget af DOF	IBA nr. 38, Nissum Fjord; IBA nr. 39 Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø; IBA nr. 41, Stadil og Vest Stadil Fjorde og IBA nr. 43, Ringkøbing Fjord.
Naturtiltag	<p>Den jyske vestkyst og de tilhørende klithede- og fjordsystemer er en del af den nordatlantiske klithede, et unikt landskab i europæisk sammenhæng. Klitheden strækker sig fra øerne i Vadehavet over Blåvand i syd til Skagens Odde – Naturens Strandvej!</p> <p>Konkrete forslag til naturgenopretning: Harboøre-Lemvig: Vestersø og Hove Å ved Lemvig bør genoprettes.</p> <p>En del fjordenge og lavbundsområder, som er afvandede af mindre pumpestationer, vil kunne genskabes i hele området.</p> <p>Stadil Fjord: Tidligere afvandede områder: Stadilø, Vognkær og Holmbo kær ved Vonå, Svellebusk på Hindø og andre lavbundsområder omkring Stadil Fjord bør genoprettes.</p> <p>Fjordengene fra Ringkøbing til Stauning kan genoprettes til våde enge og blive vigtige rasteområder for gæs, svaner, ænder og vadefugle.</p> <p>Værnengene: Selv om det er fredet, og der er udpeget en del §3-områder, er der sket opdyrkning/omlægning især i den sydlige del langs begge sider af Tippervej og Værnvej fra Bork Vikingehavn til Tippervej. Tilstanden for engfuglene kan forbedres ved, at omlægning af arealer stopper, og de tilbageføres til afgræssede enge. Endvidere er forbedringer med hydrologien oplagt.</p>
Lokal udvikling, rekreative tilbud og sundhed	<p>Generelt er der behov for flere besøgsfaciliteter. Fx er der stier, grusveje og fugleskjul ved Vest Stadil Fjord, men et tidligere fugletårn er nedtaget, så der kunne godt laves nogle observationstiltag forskellige steder i dette store område, men også andre steder i projektområdet kunne der iværksættes og etableres gode informative besøgs- og observationssteder for publikum.</p> <p>Tipperne/Værnengene har udmærkede forhold for besøgende bl.a. med et rigtig flot stort fugletårn på Værnengene og udkig og udstilling i Nordladen. Tipperne har forskellige åbningstider af hensyn til fuglelivet.</p>
Kommuner i området	Lemvig kommune, Holstebro kommune og Ringkøbing-Skjern kommune.

